

דגם תשובות משופר לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשע"ט

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
1	20	פרק ראשון: ענפי משפט (52 נקודות)		
	10	נדרש לענות על אחת מבין השאלות 1–2		
	10	א. יגאל צריך לפנות לבית משפט השלום או לבית משפט לעניינים מקומיים שכן העבירה נוגעת לעניינים מקומיים שבהם מטפלת הרשות המקומית בעזרת פקחיה.	100	50% לציון בית משפט; 50% להסבר
	10	ב. בית המשפט הגבוה לצדק הוא בית המשפט העליון בירושלים, והוא דן בעתירות המוגשות נגד רשויות המדינה ונגד גופים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים במדינה. בסמכותו לדון בכל עניין שהוא רואה בו צורך לתת בו סעד למען הצדק ואשר אינו בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר. כמו־כן הוא מהווה ערכאת ערעור על החלטות של בתי משפט נמוכים ממנו בהיררכיה של בתי המשפט.	100	
2	20			
	10	א. טענתו של דן לא תתקבל בפני בית המשפט היות שהיעדר שליטה, בטענות הכתובות בחוק העונשין, מתקבל רק אם לא היה בידו לבחור באלטרנטיבות: 1. "הימנעות מהמעשה" מחמת היעדר שליטה על תנועותיו הגופניות באותו מעשה; 2. "כוונה למעשה" שנעשה עקב כפייה גופנית שלא היה יכול להתגבר עליה.	100	50% לתשובה כי הטענה לא תתקבל; 50% לנימוק
	10	ב. שתי הגנות שעומדות לנאשם במשפט הפלילי: שכרות – אינה רק מצב שבו אדם נתון בהשפעת חומר אלכוהולי אלא גם סם מסוכן או גורם מסכן אחר ועקב זאת הוא חסר יכולת של ממש בשעת המעשה להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו או להימנע מעשיית המעשה.	100	2 × 50% לכל הגנה

דגם תשובות משופר לשאלון **מינהל במערכות המשפטיות**, סמל 717911, אביב תשע"ט

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
3	16	הגנה עצמית – לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו. יתקבלו גם: כורח; צורך; הגנת היעדר שליטה כמפורט בסעיף א' לעיל; הגנת אי-שפיות הדעת; הגנה מן הצדק. נדרש לענות על שתיים מבין השאלות 3–5		
	8	א. על-פי חוק, בית המשפט רשאי לייחס חוב של חברה לבעל מניות שלה, אם החליט שזה נכון וצודק לעשות כן במקרים חריגים שבהם השימוש באישיות המשפטית הנפרדת של החברה נעשה באופן שיש בו כדי להונות אדם ושלא בתום לב, ולכן במקרה זה ראוי להסיר את מסך ההתאגדות ולאפשר לתבוע את המנהל, ובית המשפט ייעתר לתביעה.	100	34% להגשת תביעה; 33% אם בית המשפט ייעתר; 33% להסבר
	8	ב. שני סוגי תאגידים והסבר מאפייניהם: אגודה שיתופית – תאגיד שאינו מוקם למטרת רווח ואשר מושתת על עקרונות השוויון והשיתוף. אופן ייסודו ברישום אצל רשם האגודות השיתופיות. לצורך הקמתו נדרשים שבעה חברים לפחות. שותפות – חבר אנשים המנהלים יחד עסק למטרת הפקת רווחים. אופן הייסוד – שותפות מחויבת ברישום אך הוא אינו מהווה תנאי להקמתה ולקיומה, שהם מכוח הסכם מפורש או מכללא. בדרך כלל מניין החברים המרבי בשותפות הוא עשרים. עמותה – התאגדות של אנשים למטרה מסוימת, לרוב ציבורית, שלא למטרות רווח. אופן ייסודה – רישום אצל רשם העמותות. מספר החברים המינימלי בעמותה הוא שניים.	100	2 × 20% לכל סוג התאגדות; 2 × 30% לכל הסבר

דגם תשובות משופר לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשע"ט

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
4	16 7	א. אחת מטענות ההגנה העומדות לבעל השטח: אשם תורם – רונית נכנסה לשטח שעה שהיה עליה לראות את השלט שהוצב במקום ובכך היא תרמה להתרחשות הנזק. הסתכנות מרצון – רונית נכנסה לשטח תוך שהיא מסכנת את עצמה והיה עליה לצפות כי בהיכנסה לשטח בשעת החשיכה היא עלולה להיפגע.	100	60% לציון הטענה; 40% להסבר
	9	ב. שני נזקים ממוניים ונזק לא-ממוני אחד שבגינם יכולה רונית לתבוע את בעל השטח: נזק ממוני – הפסד השתכרות/אובדן שכר עבודה בשל הפציעה, הוצאות רפואיות ודמי נסיעות בגין הטיפולים, עלות עזרת צד שלישי, עלות תיקון האופניים. נזק לא-ממוני – כאב וסבל בגין הפציעה, אובדן תוחלת חיים, עוגמת נפש, אובדן הנאות החיים.	100	2 × 33% לכל נזק ממוני; 34% לנזק לא ממוני

דגם תשובות משופר לשאלון **מינהל במערכות המשפטיות**, סמל 717911, אביב תשע"ט

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
5	16 10	א. 1. תקנת השוק במיטלטלין מקורה במשפט העברי ומטרתה לאפשר את התנהלותם של חיי מסחר סדירים. בעזרתה זוכה הקונה בבעלות על הנכס למרות הפגם בהעברתו הקניינית, וזאת בכפוף לתנאים האלה (הנבחן נדרש לציין שני תנאים בלבד): - עיסוקו של המוכר במכירת נכסים מסוגו של הממכר. - המכירה נעשתה במהלך העסקים הרגיל. - הקונה קיבל את הנכס לחזקתו בעבור התמורה שנקבעה אשר שווה או קרובה לערך הנכס הממשי. - הקנייה נעשתה בתום לב. 2. במקרה הנדון שרית קנתה את הציור בתנאים שאינם עומדים בתקנת השוק ולכן בית המשפט ייעתר לתביעת המוזיאון.	100	25% להסבר התקנה; $2 \times 25\%$ לתנאים להתקיימותה; 13% לתשובה אם בית המשפט ייעתר לתביעת המוזיאון; 12% לנימוק
6		ב. <u>שני סוגי קניין רוחני:</u> זכות יוצרים – זכותו של אדם על יצירה שעשה כגון תוכנת מחשב או יצירה ספרותית או על המצאה. פטנט – זכותו של אדם על פיתוח טכנולוגי ממשי ומעשי שפיתח – אם רשם על כך הגנה של פטנט. סימן מסחרי רשום – סימן המשמש חברה או אדם פרטי לסמן מוצר שהוא סוחר בו כדי לקדם אותו להבדיל אותו ממוצרים אחרים ולרכוש מוניטין.	100	$2 \times 25\%$ לכל סוג קניין רוחני. $2 \times 25\%$ לכל הסבר. יתקבל כל סוג נכון של קניין רוחני.

דגם תשובות משופר לשאלון מינהל במערכות המשפטיות, סמל 717911, אביב תשע"ט

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
6	16	פרק שני: סדר דין במשפט (48 נקודות)		
	8	נדרש לענות על שלוש מבין השאלות 6-9		
7	8	א. מסירת כתב בית דין לבני משפחה – באין אפשרות למצוא את הנמען די בהמצאת הכתב לאחד מבני משפחתו אשר לפי מראית עין מלאו לו 18 שנים. במקרה הנדון המסירה לא הייתה כדין מכיוון שבנו של אלדד הוא בן 10 בלבד.	100	50% לתשובה שלילית; 50% לפירוט.
	8	ב. אלדד צריך להגיש את בקשת רשות הערעור לבית המשפט המחוזי , בתוך 15 יום ממועד פסק הדין.	100	50% לשם בית המשפט; 50% למועד ההגשה.
	16	א. חקירה ראשית נעשית לעד על-ידי מי שמטעמו הובא [במקרה זה התביעה], כדי לתת עדות בקשר לעניין שנדון בבית המשפט. בחקירה העד נשאל שאלות פתוחות וכלליות, ואסור לשאול אותו שאלות מדריכות. חקירה נגדית – נעשית לעד על-ידי הצד השני [במקרה זה ההגנה]. הוא נשאל שאלות מדריכות שנועדו לעמת אותו עם גרסתו, לחדד את העדות ולמצוא בה סתירות.	100	יש לתת הסבר מלא למונחים $2 \times 50\%$ לכל מונח.
7	10	א. חקירה ראשית נעשית לעד על-ידי מי שמטעמו הובא [במקרה זה התביעה], כדי לתת עדות בקשר לעניין שנדון בבית המשפט. בחקירה העד נשאל שאלות פתוחות וכלליות, ואסור לשאול אותו שאלות מדריכות.	100	יש לתת הסבר מלא להליך.
	6	ב. משפט זוטא – הליך במשפט הפלילי שבו מתקיים משפט קטן בתוך המשפט הגדול. זהו הליך ביניים המתקיים כאשר במהלך דיון בבית המשפט עולה טענה כנגד קבילותה של הודאה כזו או אחרת, ומטרתו לפסוק אם היא קבילה. על-פי דיני הראיות, הודאה באשמה שמסר הנאשם לחוקר במהלך חקירת משטרה מוגשת לבית המשפט כראיה בצירוף עדות החוקר על אופן מסירת ההודאה ונכונותה. זוהי ראיה מכרעת שעשויה להביא לידי הרשעה. כאשר הנאשם מעלה טענות על אי-חוקיותה של ההודאה, בעיקר בגלל אמצעי חקירה פסולים שגרמו למסירתה, ייערך משפט זוטא.	100	יש לתת הסבר מלא להליך.

מדינת ישראל
משרד החינוך

דגם תשובות משופר לשאלון **מינהל במערכות המשפטיות**, סמל 717911, אביב תשע"ט

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
8	16	א. לצורך הגשת תביעה שכנגד נדרש בעיקר קיומה של זהות בעלי הדין. תביעה זו תהיה מבוססת על אותו עניין שבתביעה העיקרית באופן שמהווה טענת הגנה כנגד התביעה העיקרית. במקרה הנדון נועם יכול להגיש תביעה שכנגד באותו ההליך, וזאת לשם יעילות הדיון במאוחד וכדי להימנע מתוצאות משפטיות סותרות.	100	50% לתנאי עיקרי; 50% אם יכול להגיש.
	8		100	נדרש הסבר מלא.
9	16	א. אבישי צריך לפנות ללשכת ההוצאה לפועל. עליו להגיש בקשה לביצוע שטר ולצרף לה את הצ'ק המקורי עם חותמת הבנק שבה מצוין שאין כיסוי מספיק, ואם הוא מיוצג על ידי עורך דין עליו לצרף גם ייפוי כוח. ב. הטענה המשפטית שיטען מיכה כנגד הבקשה למימוש הצ'ק היא טענת " פרעתי ", שמשמעותה שהחייב אינו כופר בצ'ק שניתן ובסחורה שקיבל תמורתו אלא הוא טוען שכבר שילם את החוב הנטען ואין הוא חייב במימוש הצ'ק המוגש.	100	50% לשם הגוף שאליו יפנה; 50% למסמכים שיש לצרף.
	8		100	